

ПИЈЕМОНТ

Директор: Бранко Божовић

Оснивач: ЉУБОМИР С. ЈОВАНОВИЋ

Уредник: Коста М. Луковић

Србија и Румунија

Страница историје, коју је Србија од почетка овога рата исписала својим мечем, никад није била славнија. Ма како се од сада развијали догађаји, па макар Аустрија била способна да учини огроман напор и да слами херојски отпор Србије, слава Србије неће потамнети. Пре свега судбина Србије неће бити решена на бојноме пољу. У случају да Аустрија буде дефинитивно тучена од Србије, српске победе не би имале важности за дефинитиван резултат, ако Двојни Савез однесе победу над Тројним Споразумом. Неће се на бојном пољу решити ни судбина Србије ни Аустрије. Овај рат није рат нација с нацијама, него рат сила са силама. У случају да Двојни Савез победи Тројни Споразум, са Србијом би било свршено, и поред њеног хероизма достојног дивљења који би је надживео као један од најсјајнијих отпора војске који су до сад познати. Али ако победи Тројни Споразум, што је на срећу више него вероватно, српска ствар је добијена, па чак и да српска војска буде побеђена многобројношћу аустријске војске.

Аустријанци, пошто не могу задобијати победе на бојноме пољу, триумфују преко својих агенција — Волфов Биро и Коресподенци Биро — који уверавају, да су Срби испрпени и да је освојење Србије ствар од неколико дана.

Али ми имамо тачне информације и примамо мирно тај аустријски блеф. Ми потпуно верујемо у то да Аустријанци маштају о реваншу и да они озбиљно мисле, да се освете због многобројних пораза, које су им нанеле српске трупе. Зар они нису имали намеру да Србију заузму

одмах у почетку рата? Али то није било тако лако, као што су они замишљали. Аустријска војска, која је дивно опремљена, снабдевена и извежбана служењем у кадру, далеко је од сваке победе. Успех код Ваљева није учинио крај српско-аустријском рату.

Претпоставимо случај, да Аустрија задобије дефинитивну победу над Србијом. У том случају створила би се нова ситуација за балканске државе, нарочито за Румунију, и можемо се запитати, да ли ће Румунија дозволити уништење Србије и заузеће српске територије од стране Аустрије.

То је питање о коме морају водити рачуна румунски државници. Независно од тога, што је Србија наш пријатељ и ма да никакав уговор не обавезује Румунију, сигурност румунске краљевине захтева да јој се помогне.

Ма какве биле дипломатске претпоставке, био би сувише добродушан оптимизам да се ми варамо о правим осећањима, које Аустрија gaji нарочито сада. Румунска влада била је коректна својом неутралношћу. Она је могла чак, у извесним тренуцима у корист Германа да се оглуши о своје дужности које јој је ова политика налагала. Али Аустро-Немци нису могли да се варају о народном осећању, које влада у Румунији. Они знају чему имају да се надају и чега треба да се плаше. Румунија се опекала од Немачке и Аустрије. У сваком случају, то је факат.

Под овим условима Румунија не може гледати равнодушно освојење Србије и моменат да ступи у акцију за њу ће кукнути.

„Le Journal des Balkans“

је то променило стари изглед Ниша.

Варош, у којој никад ничега није било новог, који читавих година не дочека ни нов фењер, а камо ли нову зграду, постала је одједном ванредно жива разнобојна. Можда никад у Нишу није било толико новца у течају, колико је то данас. Научени да сваку пару завијају у десет крпа, Нишлије се зграњавају луксузом и „распикућством“ Београђана, код којих новац има само толику вредност, у колико је згодан за промет. И, ево, већ три месеца су Нишлије и Београђани заједно, а још се нису могли научити једни на друге. Још Београђани не могу да схвате менталитет једнога Нишлије, који дрхти, кад дрешти кесу, и још Нишлија не може да схвати да неко може сваког дана да пије пиво, да може два и три пута недељно да оде у биоскоп или позориште, да „арчи паре“.

Народна Скупштина држи сво-

је седнице у сали Официрског Дома, која је, по невољи, привремено претворена у парламент. Нова скупштинска сала нема ни галерија, ни ложа, али зато ипак има прецизно одвојену левицу и десницу. И народни посланици, поред све неугодности пажљиво се држе тог старог парламентарног реда. Али оно, по чему је ова и оваква скупштина симпатичнија од београдске, то је једнодушност, која у њој влада. Народни посланици су се оканули старе кавге, заклопили су књигу, у којој су марљиво бележили све увреде, које треба да врате, заборава или су и изборе и све оно, што је нас, незаинтересоване, у мирно доба, привлачило у Скупштину, па су својски прегли на заједнички посао.

Од министара нико се готово преко дана не виђа. Само ујутро, ако се који пролазник нађе код великог моста, приметити познате београдске фијакере, који возе министре у начелство, где су им

Српско-бугарско зближење

— Једна букурашка вест „Руском Слову“.

Иницијативом Русије у Нишу су отпочети преговори између Србије и Бугарске, а на основу компензација.

Италија помаже идеју преговора.

Аустрија и Немачка употребљавају сва средства, да паралишу преговоре.

Шта чека Фрању

— Овога пута неће се извући —

„Матен“, говорећи о неусластици за коју кажу, да се појавила између цара Вилхелма и Фрање Јосифа, описује све што је досада урадио овај последњи и вели:

— Зар се тај владар може надати у закључење одвојеног мира са народима, који су остали цивилизовани. Зар ће се још једном извући и умрети на миру на свом двојном престолу, на коме седи на несрећу целе Европе. Треба казнити оба злочинца, — па било да су се завадили или не.

Ми и Македонија

Једна изјава Павла Маринковића

Софијски лист „Препорек“, орган демократа, публиковао је разговор г. Павла Маринковића са Адамом Немчевом, народним послаником. Упитан шта би радили Срби да се није десио 16 јуни и да је руски цар испунио своју дужност као арбитр, г. Маринковић је одговорио категорички овако:

— Ми се не би одрекли Македоније. Али ви међутим не би изгубили Кочане, Штип, Серез, Кавалу и т. д. Што се тиче цареве арбитраже ми смо добили уверење од Харт-

кабинети. Проћи ће поред њега г. Пашић. Свет застаје на тротоарима и, готово побожно, скида шешире, трудећи се да кроз прозорско стакло види лице г. Пашића, па да по изразу закључи, какве су вести стигле те ноћи. Видеће фијакер и г. Стојана Протић, који сваког дана у исто време иде у свој кабинет. Пројурити поред њега и остали фијакери са господом министрима, али ће га, сигурно, заплашити — ако се случајно нађе на средњим улицама — фијакер министра Нар. Превреде. Збуњени пролазник, бојећи се да не буде прегажен, потрчаће према тротоару, док непосредно уз њега пројурити фијакер, у коме, увек отицан, г. министар, немајући довољно времена код куће, довршава своју тоалету у путу — брижљиво чистећи ноке.

Нишка пијаца је на најживљем месту — у средини вароши. Видно, скрипа кола, мучање волова,

да ћемо добити територије с десне стране Вардара. О Битољу и Охриду није могло бити говора.

Ви се варате ако мислите да ми хоћемо да останемо у Македонији само зато, што су нам одузели Јадранско Море. То нема ничег заједничког са Македонијом.

Немачка авантура

— Расположење немачких трговачких кругова —

Једна веродостојна личност, која је у Лондон дошла после седмодневног борављења у Немачкој и која има великих веза са немачким трговачким круговима, описује у „Тажмсу“ њихово садашње расположење. Немачки трговци добро знају, да се Немачка упустила у безнадлежну борбу, која ће се завршити неизбежним поразом.

Немачка влада може да обмањује народне масе, али не може и трговачке кругове. Оно, што трговци знају, знаће ускоро и цела земља.

Драгоцени трофеј

— Како су Французи дошли до једног оклопљеног воза —

Кад су Немци недавно заузели француску железничку станицу Шон, десио се један веома занимљив догађај. Истовремено са немачком војском у станицу је ушао њихов оклопљени воз, који се ту и зауставио.

Француз, шеф станице, улучи згодну прилику, кад је немачки машиниста сишао, ускочи на локомотиву и потера пуном брзином ка Французима. И поред тога, што су Немци воз тукли топовима, јуначни Француз успео је, да дође до станице Лонго, где је воз предао француским трупама.

нокотање живине, све то измешано ствара слику неког вашара. За Београђане је та слика занимљива, јер тога код нас нема. Насред главне улице стаје сељак с колима у којима је живина. Бацтиће сноп шаше пред волове, а он ће се попети на кола. Тада настаје ценкање. Или Обреновића улицом потерао сељак ћурке, које дигну грдно ларму, док их он јури, да их ухвати и понаже купцу.

Босонога београдска дечурлија, побегла онако, како се затекла оног дана кад је почело бомбардовање Београда, гурају се кроз свет објављујући свим својим сопраном јутарње новости. „Трибуна“, прво издање — буди вас у јутро. „Трибуна“, прати вас цео дан; „Трибуна“, — друго издање; отпрати вас у вече, кад пођете кући. Једино пред подне умукне „Трибуна“, јер је надвину „Самоуправа“ и „Званичне Новине“ — и предвече, кад дођу „Вечерашње београдске новине“.

Уредништва неких пресељених

Ситуација

— Кратки извештаји са свих бојишта. —

Београд, 11. новембра.

Борбе на фронту према Лазаревцу и Мионици продужују се.

На Кавказу руске колоне потукле су непријатеља. — У Галицији Аустријанци се повлаче у највећој хитњи, остављајући огромне количине ратног материјала.

На западном ратишту нема великих промена. Код Араса Французи су скоро уништили један немачки пук.

Пропаст „Емдена“

— Како је уништена немачка разбојничка лађа. —

„Дејли Кроникл“ саопштава један допис са Кокосових острва, у коме описује појединости борбе између „Сиднеја“ и „Емдена“.

— У понедељак, у 6 час изјутра, — пише дописник, — пред пристаништем Килинг, на Кокосовим острвима, појавила се једна крстарица са четири димњака, која се приближавала пуном паром. На крстарици није било заставе. И сем тога, један од његових димњака био је веома сумњив. Могло се познати, да је начињен онагаврљеног платна.

Кад се приближио пристаништу, „Емден“, — то је био он, — одмах спусти два моторна чамца, наоружана Максимумовим топовима, са 40 метра наоружаних до зуба. Искрцавши се на обалу, Немци дотрче до станице безжичне телеграфије. Они похапсе и обезбружају све, које су тамо нашли, узевши им чак и ножеве. Персонал станице није прекраћивао свој посао, све док Немци нису ступили на праг. Зато је станица могла да на све стране

„Савиначка Касина“ Фашијал кафане „Руског Цара“

Један део чувеног подрума код „Руског Цара“ са свима домаћим и страним винима („Рујица“ црно и бело карловачко, жупско, ризлинг, бордо, медок и т. д.) пресељен је у „Савиначку Касину“, коју је узео под закуп Владимир Радовић, ресторатер код „Руског Цара.“

Како је у овим приликама и за грађанство на Врачару потребна једна кафана која ће их задовољити у свако доба добрим пићем и кујном, закупац кафане „Руски Цар“ сматрао је за своју дужност, да узме под закуп и „Савиначку Касину“ да би својим поштованим посетиоцима којима је сада немогуће долазити код „Руског Цара“ дао могућности да у својој непосредној близини имају кафану првога реда.

Одлична и најбоља кујна код „Руског Цара“ даје поштованом грађанству на Врачару потпуно уверење да ће и „Савиначка Касина“ располагати истом кујном и свим удобностима које има кафана и ресторација „Руски Цар.“

Цене најумереније

Јавна захвалност

1-ог ов. м. идући Пожаревачком улицом овде у Београду, изгубио сам буџелар у коме је било 410—дин. у српским новчаницама.

Овај је новац нашао г. Никола Везековић, типограф овд. и пошто је у буџелару била и моја физит карта то је г. Везековић одмах потражио мене и предао ми новац.

Када сам г. Везековићу понудио извесну награду за ово његово племенито дело он је и то одбио са поштом рекавши ми: да он као Србин зна у каквом се стању данас налази сваки војник па и ја, и одбио је награду.

Немајући друга средства да се овом честитом Србину заблагодарим, ја му овим путем изјављујем захвалност те да свет види каквих честитих грађана има и да свима ово послужи за пример и углед.

Риста Ђокић
жандармер. наредник

2-2

Продаја ангро по умереној цени радња

Живана Тодоровића

Дворски лифрант на Теразијама

кафу, пиринач, чај, енглески, бонбоне, бисквит рум, коњак, сенлајт сапун, цигуре, црни лаф, сардине и друге конзерве и сву осталу колонијалну деликатесну робу у стану Обилићевенац бр. 3.

„Пијемонт“ прима огласе по најумеренијој цени.

Ценовник I. Срп. Краљ. Повлаштене Фабрике за конзервирање меса Поврћа и Воћа

Светозара Стефановића у Крагујевцу

Поврће	У флашама		У кутијама		Паштете	Дин. пара	
	1/2	3/4	1	1/2			1
Краљ. млад грашак у зрну				1-20	Од гушче цигерице	1—	
Млад грашак				—50—90	" пилетине	0 50	
Грашак у зрну				—40—70	" говеђине	0 50	
Млада боранија				—60	" свињског језика	0 50	
Црвен патлиџан цео				—70	" говеђег језика	0 50	
" " цеђен				—45—70			
Шпагела несечена				3—	Конзерве од меса		
" сечена				3—	Говеђи гулаш	0 90	
Млади краставци у води			1 50		Говеђе печење	0 90	
Компоти					Свињско печење	0 90	
Од кајија	—80	1 60		—80	Свињска кавурма	0 70	
" бр сака	—80	1 60		—80	Бифтек	1—	
" љуштених шљива	—90	1 70		—70	Рајнбратен	1—	
" трешања	—80	1 60		—80	1 20	Лунгенбратен	0 90
" вишања	—80	1 60		—80			
" јагода	—80	1 60		—80			
Пекмез					Примедба		
Од шљива				1—	Фабрика прима пору-		
" јагода				1 20	бине од 25 динара на ви-		
" кајија				1 20	ше предаја на крагујевач-		
Пекмез од шљива у бу-					кој станици. За препрода-		
радима од 100 кгр. 46—					це 5 од сто касашконто		
50 кгр. 24 50.							

Фабрика је дала оштампати ценовник својих израђевина у новинама, како би дала прилика да исечањем истог свака њена муштерија снабде се.

Фабрика је скувала велику количину изврсног пекмеца са кожмурицом и исти продаје само у бурадима од 100 и 50 кгр. Све израђевине шаљу се на повучку железницом. Најмања је поруџбина 25 дин.

ФАБРИКА КОНЗЕРВИ
Свет. Стефановића. Крагујевац

2—3

ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРНИЦА

Геце Кона--Београд

добила је следеће ратне карте:

1. Велика карта Европе (War Map of Europe) цена дин. 2 50
2. Europa Central (карта Европе франц. издање) 3—
3. Empire Allemand (2 листа велика са немачко-француско немачко-руским бојиштем III) 6—
4. Frontière Franco Allemande француско-немачко бојиште 1 лист 1 80
5. Frontière Franco Allemande (2 велика листа ђенералштабне карте франц.-немачко бојиште) 6—
6. Цвијић, карта Србије (Срп. Аустриско бојиште) 1—
7. Маринковић, карта Србије 2 50

Са поруџбином има се и новац послати.

У кафани Панте Костића

КОД

Вука Караџића

(СКАДАРЛИЈА)

Преко целог дана точи се свежје пиво (чаша 0 20, кригла 0 30 п. д.) велики избор природног пића и српских мезелука. — Услуга брза и тачна.

9—21

„Пијемонт“ прима огласе по умереној цени.

Готово је и ДРУГО ИЗДАЊЕ сасвим допуњена са свима местима ЦЕЛОКУПНА КАРТА

Европског ратишта

ЦЕНА КОМАДУ

једнобојна три гроша, у бојама један динар

КЊИЖАРА

Косте В. Илића

преко пута Новог Двора уз поруџбину и новац треба слати упутницом.
5—5

Наша добра и мила

СТАЈКА

свршена ученица Универзитета

преставила се 1-ог, а сахрањена је 2-ог новембра у сокобањском гробљу.

Соко Бања 4. нов. 1914:

Ожалошћени: мати Лепосава, отац Мих. Јовић, учитељ; браћа: Никола, Драгољуб, Војислав и Пера; сестре: Видосава, Радмила и Нада. 3—3

Потпуно нова реновирана штампарија

Телефон 15-91.

Телефон 15-91.

Прима на израду: Књиге, разна дела, протоколе, ценовнике, јеловнике, свадбене позивнице, вереничке карте, у разним форматима плакате, биоскопске програме, улазнице, визиткарте, као и разне друге штампарске послове.

ПОТПУНО ЧИСТА И БРЗА ИЗРАДА.

„ПИЈЕМОНТ“

у својој сопственој згради

Краља Александра бр. 12.

Снабдевена потпуно најновијим словима, шарама, линијама и свим могућим штампарским машинама и бојама.

Са две најновијег система „LINOType“ СЕЦ-МАШИНАМА

О солидности и умереним ценама, као и о самој изради ма каквог штампарског посла штампарија „Пијемонт“ ставља на расположење публици да се и сама о свему лично увери

ЦЕНЕ СУ ВРЛО УМЕРЕНЕ.

Прима на израду све могуће штампарске послове